

سلامت و فساد مالی

دکتر رضا فلاح

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

دکتر محدثه کوچکی تاجانی

مدرس دانشگاه

سرشناسه	:	فلاح رضا؛ ۱۳۵۸-Fallah, Reza
عنوان و نام پدید آورنده	:	سلامت و فساد مالی/ رضا فلاح، محدثه کوچکی تاجانی
مشخصات نشر	:	روسر: نشر جیسا، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	:	۳۰۹ ص. : مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	۹۷۸۶۲۲۶۲۹۰۶۸۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۳۰۱-۳۰۹.
موضوع	:	امور مالی-ایران-فساد
موضوع	:	Finace—Corrupt practices--iran
موضوع	:	پزشکی-ایران-خدمات-امور مالی
موضوع	:	Medical care—Finance--Iran
موضوع	:	بیمارستان ها-ایران--امور مالی
موضوع	:	Hospitals—Iran--Finance
شناسه افزوده	:	کوچکی تاجانی، محدثه، ۱۳۶۶.
شناسه افزوده	:	Kouchaki Tajani, Mohadeseh
رده بندی کنگره	:	Hc۴۷۱
رده بندی دیویی	:	۶۴/۱۳۲۳۰۶۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۱۵۶۱۰۵۲
وضعیت رکود	:	فیبا

۱۳۹۹-۲۰۲۱

نام کتاب: سلامت و فساد مالی

نویسندگان: رضا فلاح، محدثه کوچکی تاجانی

ناشر: جیسا

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

چاپ: دیبا

گرافیک رایانه‌ای: امین رایانه

شابک: ۹۷۸۶۲۲۶۲۹۰۶۸۵

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

نشر جیسا - رودسر - صندوق پستی: ۴۴۸۱۵۱۱۷۳

<https://telegram.me/jisapublication> / Jisapub@gmail.com

تلفن: ۰۱۳۴۲۶۱۶۱۳۶ - ۰۱۳۴۲۶۱۰۶۱۷ - ۰۱۱۵۴۲۷۲۱۳۴

۰۹۳۶۱۷۴۱۴۴۸ - ۰۹۱۲۱۳۲۵۰۱۲

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر به هر شکل و میزان، نسخه برداری، ترجمه و جز اینها برای نشر جیسا محفوظ است. متخلفین بر اساس قانون حمایت از مولفین و مصنفین و هنرمندان تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

پیشگفتار

رواج فساد مالی به عنوان یکی از مهم‌ترین موانع در راه پیشرفت‌های موفقیت آمیز اقتصادی به شمار می‌رود. سطح بالای فساد مالی می‌تواند موجب ناکارآمدی سیاست‌های دولتی شود که موجب کاهش سرمایه‌گذاری و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی خواهد شد. تجربه‌های به دست آمده از کشورهای مختلف نشانگر آن است که فساد، امری پیچیده، پنهان و متنوع و از این رو مبارزه با آن نیز باید مستمر، طولانی، منسجم و با برنامه ریزی دقیق و همه جانبه همراه باشد.

تقلب و رسوایی‌های مالی در سال‌های اخیر منجر به سقوط شرکت‌های بزرگ و کاهش اعتماد جامعه به بنگاه‌های اقتصادی و حرفه‌ای گردیده است. لذا متخصصین این امر و قانون‌گذاران به مقابله با آن برخاستند. تقلب امری است که همیشه می‌تواند وجود داشته باشد و هنگامی بروز آن کاهش می‌یابد که همه ارکان سازمان علی‌الخصوص مدیریت در جهت مبارزه با این امر ضد اخلاقی حرکت نمایند.

پولشویی برای توصیف فرآیندی مورد استفاده قرار می‌گیرد که در آن پول غیرقانونی یا نامشروع حاصل از فعالیت‌های مجرمانه مانند قاچاق مواد مخدر، قاچاق اسلحه و کالا، قاچاق انسان، رشوه، اخاذی، کلاهبرداری و... بدست آمده (پول کثیف) و سپس در چرخه‌ای از فعالیت‌ها و معاملات، با گذر از مراحل، با گم شدن منبع ایجاد و طی مسیر به پول به ظاهر قانونی و تمیز تبدیل می‌شود. به عبارت دیگر منشأ و منبع وجوهی که به صورت غیرقانونی به دست آمده است از طریق رشته‌ای از نقل و انتقالات و معاملات به گونه‌ای پنهان می‌شود که همان وجوه به صورت درآمد قانونی نمود پیدا کرده و وارد فعالیت‌ها و مجاری قانونی می‌شود. بسیاری از کشورها متناسب با شرایط داخلی خود برای مقابله با آن قانون ضد پولشویی وضع کرده‌اند. بنابراین مطالعه و آموزش روش‌های پیشگیری از پولشویی بسیار حائز اهمیت می‌باشد.

ورشکستگی‌های بی‌سابقه اخیر شرکت‌های بزرگ در سطح بین‌المللی و نوسان‌های بورس اوراق بهادار در ایران، وجود بحران‌های مالی در شرکت‌ها و صنایع مهم داخلی و تأثیر آن‌ها در ورشکستگی و نابودی شرکت‌ها نگرانی‌هایی را ایجاد کرده که نیاز به وجود ابزارهایی برای ارزیابی توان و سلامت مالی شرکت‌ها و روش‌های پیش‌بینی و پیشگیری از ورشکستگی با توجه به شرایط محیطی را نشان می‌دهد.

عدم سلامت مالی و ریسک ورشکستگی یک بانک به عنوان یک پدیده بحرانی همیشه

یک مسأله حائز اهمیت بوده است. درماندگی مالی بانک‌ها موجب پیامدهای منفی، نوسان و اختلال در متغیرهای کلان اقتصادی می‌گردد. بنابراین باید به طور جدی تحت نظارت و پیشگیری قرارگیرد. بانک‌ها با ساماندهی و مدیریت مناسب منابع و مصارف خود، می‌توانند زمینه‌های رشد و شکوفایی اقتصاد را فراهم آورند. لذا، بررسی و اطمینان از ثبات و سلامت سیستم بانکی دارای اهمیت است.

بخش دیگر این کتاب در خصوص مفهوم سلامت و حسابداری سلامت در بنگاه‌های اقتصادی و موارد مربوط به‌ایمنی، سلامت کارکنان و حسابداری مربوط به این حوزه است. از این جهت در این کتاب به مبانی نظری و تجربی حوزه سلامت مالی و حسابداری سلامت مالی می‌پردازیم.

حسابرسی پزشکی یک روش برنامه ریزی شده است که عملکرد درمانگاه و پزشکان را تحت نظارت و ارزیابی قرار می‌دهد، فرصت‌ها را برای پیشرفت مشخص می‌کند و مکانیزمی را فراهم می‌کند که از طریق آن اقدامات لازم جهت ایجاد و تداوم آن پیشرفت‌ها انجام شود. با توجه به وجود بحران‌هایی در حوزه‌ی درمانی از جمله مرگ و میر، خطا و تخلفات پزشکی، نظارت بر سرمایه گذاری در بخش پزشکی و تجهیزات پزشکی، رضایت بیماران از کیفیت خدمات، ارزیابی عملکرد مالی و حسابرسی در این حوزه ضروری می‌باشد.

تمام سعی ما بر این است که با آموزش و بیان موارد و مسائل مربوط به حوزه تقلب، فساد مالی و پولشویی و ارائه‌ی راهکارهای نوین جهت جلوگیری و پیشگیری از آن‌ها به دنبال آینده‌ای بهتر برای ایران و ایرانی باشیم.

در خاتمه لازم میدانیم از انتشارات جیسا و تمام عزیزانی که در تهیه‌ی این مجموعه کوشش نمودند تشکر و قدردانی نماییم. امیدواریم این کتاب چراغی روشن برای توسعه بیشتر این مفاهیم در آینده باشد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: سلامت مالی	۱۵
۱-۱- مقدمه	۱۵
۱-۲- درماندگی مالی	۱۶
۱-۳- دلایل درماندگی مالی شرکت‌ها	۱۶
۱-۴- تعریف سلامت مالی	۱۸
۱-۵- ابزارهای ارزیابی سلامت مالی واحد تجاری با استفاده از صورتهای مالی	۱۸
۱-۶- نارسایی‌ها و محدودیت‌های نسبت‌های مالی	۲۰
۱-۷- تداوم فعالیت	۲۱
۱-۸- شیوه‌های ارزیابی تداوم فعالیت	۲۲
۱-۹- برقرار نبودن فرض تداوم فعالیت	۲۴
۱-۱۰- سود حسابداری	۲۵
۱-۱۱- سوالات	۳۳
فصل دوم: فساد مالی	۳۵
۲-۱- مقدمه	۳۵
۲-۲- تاریخچه فساد	۳۷
۲-۳- تعریف فساد مالی	۳۸
۲-۴- فساد مالی در سطح بین الملل	۴۱
۲-۵- انواع فساد مالی	۴۴
۲-۶- فساد اداری	۴۷
۲-۷- سطوح فساد اداری	۴۸
۲-۸- انواع فساد اقتصادی	۴۸
۲-۹- تأثیر فساد مالی بر جامعه	۵۰
۲-۱۰- آثار و پیامدهای فساد مالی	۵۲
۲-۱۱- تأثیر فساد اداری بر توسعه	۵۷
۲-۱۲- عوامل ایجاد فساد	۶۱
۲-۱۳- عوامل مؤثر در بروز فساد اداری	۶۴
۲-۱۴- سنجش فساد	۶۷

۶۸	۱۵-۲- انواع روش‌های اندازه‌گیری فساد.....
۷۱	۱۶-۲- سنجش فساد بر مبنای اقتصاد کلان
۷۲	۱۷-۲- پیگیری جریان کار
۷۲	۱۸-۲- بررسی اسناد مالی
۷۳	۱۹-۲- روش‌های رایج پیشگیری از فساد.....
۷۵	۲۰-۲- سوالات
۷۷	فصل سوم: تقلب
۷۷	۱-۳- مقدمه
۷۸	۲-۳- تعریف تقلب
۸۰	۳-۳- تعریف انجمن بازرسان رسمی تقلب
۸۱	۴-۳- تعریف انجمن حسابداران رسمی امریکا از تقلب
۸۲	۵-۳- تعریف بیانیه استاندارد حسابرسی شماره نود و نه از تقلب
۸۲	۶-۳- تعریف انجمن حساب‌رسان داخلی از تقلب
۸۳	۷-۳- انواع تقلب
۸۳	۸-۳- روش‌های تقلب
۸۴	۹-۳- اختلاس در دارایی‌ها
۸۵	۱۰-۳- گزارشگری فریب آمیز مالی
۸۵	۱۱-۳- تقلب از طریق درآمدهای متقابل
۸۶	۱۲-۳- تخصیص نادرست مبالغ در درآمدهای چندبخشی
۸۷	۱۳-۳- تخلفات حسابداری موجودی کالا
۸۸	۱۴-۳- تخلفات حسابداری در مورد بدهی‌های ثبت نشده
۸۸	۱۵-۳- تخلفات حسابداری در زمینه برآوردها
۸۹	۱۶-۳- استفاده نادرست از هزینه‌های تعمیر و بازسازی
۸۹	۱۷-۳- عوامل تقلب
۹۱	۱۸-۳- ارتباط عوامل محیطی با تقلب
۹۱	۱۹-۳- راهکارهای پیشگیری از تقلب
۹۵	۲۰-۳- راهبردهای پیشگیری از تقلب
۹۷	۲۱-۳- ابزارهای پیشگیری و کاهش تقلب.....
۹۹	۲۲-۳- رتبه‌بندی عوامل موثر بر احتمال تقلب مالی
۱۰۰	۲۳-۳- تقلب توسط چه افرادی صورت می‌گیرد؟
۱۰۱	۲۴-۳- چه کسانی مرتکب تقلب می‌شوند و چرا؟

۱۰۱.....	۲۵-۳- نظریه‌های ارائه شده در حوزه تقلب
۱۰۴.....	۲۶-۳- اثر تقلب در صورت‌های مالی
۱۰۵.....	۲۷-۳- وظیفه حرفه حسابداری در رابطه با تقلب
۱۰۵.....	۲۸-۳- پنج عامل مؤثر در خصوص وقوع تقلب در صورت‌های مالی
۱۰۵.....	۲۹-۳- بررسی اهمیت شاخص‌های تقلب بالقوه مالی
۱۰۶.....	۳۰-۳- تئوری کارگزاری و به کارگیری آن در وقوع تقلب مدیریت
۱۰۸.....	۳۱-۳- رابطه بین اجتناب مالیاتی و تقلب در حسابداری شرکت‌ها
۱۱۰.....	۳۲-۳- اختلاس
۱۱۲.....	۳۳-۳- تاریخچه رشوه
۱۱۳.....	۳۴-۳- تعریف رشوه از نظر لغوی
۱۱۳.....	۳۵-۳- تعریف رشوه در کتب حقوقی
۱۱۴.....	۳۶-۳- رشوه از دیدگاه قانون
۱۱۵.....	۳۷-۳- سوالات
۱۱۷.....	فصل چهارم: ورشکستگی
۱۱۷.....	۱-۴- مقدمه
۱۱۸.....	۲-۴- تعاریف ورشکستگی
۱۱۹.....	۳-۴- اقسام ورشکستگی
۱۲۱.....	۴-۴- مراحل ورشکستگی
۱۲۲.....	۵-۴- علان هشدار دهنده ورشکستگی
۱۲۳.....	۶-۴- هزینه‌های ورشکستگی
۱۲۴.....	۷-۴- تاریخچه مدل‌های پیش بینی ورشکستگی
۱۲۶.....	۸-۴- روش‌شناسی مدل‌های پیش بینی ورشکستگی
۱۲۷.....	۹-۴- مدل‌های آماری
۱۳۱.....	۱۰-۴- مدل سیستم خبره هوش مصنوعی (AIES)
۱۳۶.....	۱۱-۴- مدل‌های نظری
۱۳۸.....	۱۲-۴- نقد و بررسی مدل‌های پیش بینی ورشکستگی
۱۴۱.....	۱۳-۴- مروری جامع بر مدل‌های پیش بینی ورشکستگی
۱۵۷.....	۱۵-۴- نسبت‌های مالی به عنوان شاخصی از سلامتی مالی شرکت
۱۵۸.....	۱۶-۴- نحوه برخورد حساب‌رسان در مواقع وجود شک و ابهام در تداوم فعالیت
۱۵۹.....	۱۷-۴- پیش بینی ورشکستگی و ارزیابی حساب‌رسان از تداوم فعالیت شرکت‌ها
۱۶۱.....	۱۸-۴- سوالات

فصل پنجم: سلامت مالی بانک‌ها..... ۱۶۳

- ۱-۵- سلامت بانکی ۱۶۳
- ۲-۵- کفایت سرمایه ۱۶۵
- ۳-۵- کیفیت دارایی ۱۶۷
- ۴-۵- کیفیت مدیریت ۱۶۸
- ۵-۵- سودآوری ۱۷۰
- ۶-۵- نقدینگی ۱۷۱
- ۷-۵- حساسیت به ریسک بازار ۱۷۲
- ۸-۵- بحران ۱۷۵
- ۹-۵- توانایی و ناتوانی در بازپرداخت تعهدات و نقدینگی و عدم نقدینگی ۱۸۰
- ۱۰-۵- انواع ناتوانی در پرداخت تعهدات ۱۸۳
- ۱۱-۵- مراحل ورشکستگی ۱۸۳
- ۱۲-۵- ریسک‌های مرتبط با ریسک درماندگی مالی در نظام بانکداری اسلامی ۱۸۴
- ۱۳-۵- سوالات ۱۸۷

فصل ششم: پولشویی ۱۸۹

- ۱-۶- مقدمه ۱۸۹
- ۲-۶- تعریف پولشویی ۱۹۳
- ۳-۶- تعریف مفهومی پولشویی ۱۹۵
- ۴-۶- مراحل پولشویی ۱۹۵
- ۵-۶- روش‌های پولشویی ۱۹۷
- ۶-۶- ابزارهای پولشویی در بخش مالی ۱۹۸
- ۷-۶- پولشویی و بازار سرمایه ۲۰۳
- ۸-۶- پولشویی در اقتصاد ۲۰۶
- ۹-۶- اثرات پولشویی بر اقتصاد کلان ۲۰۷
- ۱۰-۶- بخش‌های اعمال پولشویی ۲۰۹
- ۱۱-۶- زمینه مبارزه با پولشویی در ایران ۲۱۷
- ۱۲-۶- قوانین و دستورالعمل‌های اجرایی مبارزه با پولشویی ۲۲۷
- ۱۳-۶- آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم ۲۳۷
- ۱۴-۶- سوالات ۲۴۶

فصل هفتم: حسابداری سلامت ۲۴۷

- ۱-۷- حسابداری سلامت ۲۴۷

۲۴۹.....	۷-۲- سلامت کارکنان.....
۲۵۱.....	۷-۳- HSE.....
۲۵۲.....	۷-۴- خدمات تخصصی بهداشت در ساختار سازمانی.....
۲۵۹.....	۷-۵- مدیریت ایمنی و سلامت محیط کار.....
۲۶۰.....	۷-۷- اجزای برنامه ایمنی.....
۲۶۰.....	۷-۸- ارزیابی عملکرد ایمنی و سلامت.....
۲۶۱.....	۷-۹- چگونگی ایجاد یک برنامه جامع کنترل مخاطرات بالقوه.....
۲۶۱.....	۷-۱۰- ایمنی و پیشگیری از حوادث شغلی.....
۲۶۲.....	۷-۱۱- کاربرد و پیامدهای HSE.....
۲۶۷.....	۷-۱۲- معاینات پزشکی.....
۲۷۰.....	۷-۱۳- برگه‌های اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی.....
۲۷۱.....	۷-۱۴- حسابداری مدیریت سلامت.....
۲۷۲.....	۷-۱۵- روش‌های اندازه‌گیری بهای تمام شده ایمنی.....
۲۷۵.....	۷-۱۶- تکنیک نظام نگهداری و تعمیرات جامع.....
۲۷۶.....	۷-۱۷- تکنیک مدل تعالی بنیاد مدیریت کیفیت.....
۲۷۷.....	۷-۱۹- تکنیک هزینه یابی بر مبنای فعالیت.....
۲۷۸.....	۷-۲۰- تکنیک نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه.....
۲۷۹.....	۷-۲۱- کایزن و سیستم پیشنهادات.....
۲۷۹.....	۷-۲۲- کاهش هزینه‌ها با تکنیک کایزن.....
۲۸۰.....	۷-۲۳- هزینه‌یابی کیفیت.....
۲۸۰.....	۷-۲۴- فساد مالی در نظام سلامت.....
۲۸۲.....	۷-۲۵- مفهوم کلاهبرداری و تقلب در صنعت بیمه.....
۲۸۶.....	۷-۲۶- سوالات.....
۲۸۷.....	فصل هشتم: حسابرسی پزشکی.....
۲۸۷.....	۸-۱- مقدمه.....
۲۸۷.....	۸-۲- حسابرسی پزشکی.....
۲۸۹.....	۸-۳- اهمیت حسابرسی درمانگاه.....
۲۸۹.....	۸-۴- چرخه حسابرسی.....
۲۹۱.....	۸-۵- استانداردها.....
۲۹۲.....	۸-۶- انواع مختلفی از داده‌ها.....
۲۹۴.....	۸-۷- حسابرسی پزشکی در مقابل حسابرسی درمانگاه.....